

Genoptagelse af asylsag

Udtalt over for Flygtningenævnet, at genoptagelse af en asylsag af retssikkerhedsmæssige grunde bør ske enten for samme nævn eller således, at det anderledes sammensatte nævn foretager en ny og fuldstændig gennemgang af sagen.

Henstillet til nævnet at genoptage en asylsag i overensstemmelse med de anførte synspunkter.

(J. nr. 1987-925-613).

Advokat A klagede over Flygtningenævnets fremgangsmåde ved genoptagelsen af en asylsag.

Det fremgik af akterne, at Flygtningenævnet den 22. januar 1987 havde stadfæstet en afgørelse fra Direktoratet for Udlændinge, hvorefter der meddeltes den jugoslaviske asylsøger B og hans hustru og børn afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Flygtningenævnet fandt ikke at kunne lægge ansøgernes forklaringer om B's politiske aktivitet til grund. Da ansøgerne ikke efter det i øvrigt oplyste havde været udsat for nogen konkret forfølgelse, og da der heller ikke skønnedes at være risiko herfor ved tilbagevenden til hjemlandet, fandt Flygtningenævnet ikke, at de opfyldte betingelserne for at få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

I skrivelse af 16. februar 1987 meddelte advokaten Flygtningenævnet, at hendes klient nu var begyndt at få breve retur, som han havde sendt til sin familie i Jugoslavien. Det var advokatens opfattelse, at dette forhold var udtryk for, at de jugoslaviske myndigheder forfulgte hendes klient, og på det grundlag anmodede hun Flygtningenævnet om at genoptage sagen.

I forbindelse med Flygtningenævnets behandling af genoptagelsesansøgningen blev nævnet opmærksom på, at det ved skrivelse af 22. december 1986 til Udenrigsministeriet havde udbedt sig forskellige oplysning-

FOB nr. 87.93

ger til brug for behandlingen af sagen, men at denne ved en beklagelig ekspeditionsfejl fra nævnets side var blevet berammet og afgjort, forinden Udenrigsministeriets svar forelå. På denne baggrund besluttede nævnet at genoptage sagen med henblik på, at advokaten over for nævnet kunne få lejlighed til at kommentere skrivelsen fra Udenrigsministeriet.

Den 21. maj 1987 fastholdt Flygtningenævnet den trufne afgørelse. I Flygtningenævnets beslutning var refereret advokatens anmodning om - på baggrund af de returnerede breve - at få sagen genoptaget. Herefter er anført følgende:

»... Ved en beklagelig ekspeditionsfejl fra nævnets side blev sagen berammet og afgjort den 22. januar 1987, uden at man havde afventet Udenrigsministeriets svar (på de den 22. december 1986 stillede spørgsmål; min bemærkning), som nævnet modtog den 28. januar 1987. Nævnet besluttede på den baggrund at genoptage sagen.

Under sagens behandling i Flygtningenævnet den 21. maj 1987 har (asylsøgeren) i det væsentlige gentaget sin forklaring vedrørende brevene.

Flygtningenævnet finder ikke, at de nu foreliggende oplysninger giver grundlag for at ændre afgørelsen af 22. januar 1987. Nævnet fastholder derfor den trufne afgørelse.«

I klageskrivelsen til mig anførte advokaten følgende:

»...

Der blev ... berammet nyt møde i Flygtningenævnet den 19. maj. Der var denne dag nedsat et helt nyt nævn med nye dommere og ny retsformand. På forespørgsel blev det oplyst, at nævnsmedlemmerne ikke kendte den forklaring, som min klient havde givet under det tidligere nævnsmøde, hvorfor jeg anmodede om at afhøre min klient på ny. Efter en kort votering blev dette afslået.

Der blev alene givet tilladelse til, at klienten blev afhørt om de nye oplysninger i sagen, herunder de returnerede breve.

Flygtningenævnet stadfæstede afslaget den 19. maj, uden at der blev givet nogen begrundelse.

...

Det er min opfattelse, at en genoptagelse af sagen på den skitserede baggrund er meningsløs, idet man på grund af den begrænsning, der lå i behandlingen under genoptagelsen, ikke kunne ændre den tidligere afgørelse.

Det er min opfattelse, at Flygtningenævnet, efter at have måttet erkende en formel fejl, burde have behandlet sagen forfra. Det forekommer efter min opfattelse absurd, at Flygtningenævnet under genoptagelsen skulle vurdere nye oplysninger i relation til et troværdighedsproblem, som man ikke kendte indholdet af. Det fremgår netop ikke af den oprindelige afgørelse, hvad det konkret var, det tidligere nævn ikke fandt at kunne lægge til grund, endsiige hvorfor man ikke fandt at kunne lægge det til grund.

Det må efter min opfattelse være naturligt at drage paralleller til, hvad der sker, når en straffesag bliver genoptaget. I disse tilfælde skal domsforhandlingen starte forfra med nye dommere, hvilket indebærer, at den tidligere trufne afgørelse annulleres.

...«

I skrivelse af 18. september 1987 anførte Flygtningenævnet følgende:

»Formålet med den fortsatte behandling af sagen var derfor alene at klarlægge, om oplysningerne fra Udenrigsministeriet og de nye oplysninger, som advokat (A) havde anført til støtte for anmodningen om genoptagelse, kunne føre til en ændret vurdering af asylgrundlaget.

På denne baggrund afviste det nævn, der den 21. maj 1987 behandlede den således genoptagne sag - efter særskilt procedure og votering om spørgsmålet - at gå ind i en fornyet vurdering af det oprindelige grundlag, som det første nævn den 22. januar 1987 havde taget stilling til, herunder navnlig ansøgernes forklaring i nævnet den 22. januar 1987. Det grundlag, som nævnet den 22. januar 1987 havde truffet sin afgørelse på, fremgik af den skriftlige afgørelse, ligesom nævnsprotokollen for det pågældende møde var til disposition for »det nye« nævns medlemmer den 21. maj 1987. Det er derfor rigtigt, når advokaten anfører, at hun ikke fik adgang til at afhøre ansøgeren på ny (d.v.s. »helt forfra igen«), men blev henvist til at stille supplerende spørgsmål med udgangspunkt i de nye oplysninger. På mødet den 21. maj 1987 fandt nævnet i øvrigt ikke, at de nu foreliggende oplysninger gav grundlag for at ændre afgørelsen af 22. januar 1987, som derfor blev fastholdt. Nævnet kan fortsat henholde sig til sin afgørelse.«

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»Jeg har tidligere i forbindelse med min behandling af en anden konkret sag givet udtryk for, at den omstændighed, at en sag, der udsættes, efterfølgende behandles af et nævn med en anden sammensætning, vel i almindelighed må anses for mindre vel stemmende med almindelige processuelle synspunkter. Praktiske hensyn kan imidlertid - således som det var tilfældet i den da foreliggende sag - stille sig hindrende i vejen for at lade det samme nævn genoptage behandlingen af en sag. Er dette tilfældet, synes det ud fra almindelige retssikkerhedsmæssige betragtninger rimeligt at stille krav om, at det nævn, der genoptager behandlingen af en udsat sag, foretager en fuldstændig gennemgang af denne, således at den endelige afgørelse træffes af nævnsmedlemmer, der alle har et fuldt og umiddelbart kendskab til sagens omstændigheder. Dette synspunkt havde da også i den konkrete sag været baggrunden for, at Flygtningesnævnet havde givet asylsøgeren lejlighed til at afgive forklaring om forhold, som han allerede havde afgivet forklaring om på det tidligere nævnsmøde.

De nævnte hensyn gør sig efter min opfattelse gældende i alle tilfælde, hvor den samme asylsag behandles af flere (forskelligt sammensatte) nævn - d.v.s. også i tilfælde, hvor en i øvrigt afsluttet sag findes at burde genoptages på grundlag af nye oplysninger.

Genoptagelse bør således efter min opfattelse af retssikkerhedsmæssige hensyn ske enten for det samme nævn - eventuelt ved skriftlig votering, når sagens afgørelse er udsat på indhentning af én eller flere bestemte oplysninger - eller således, at det anderledes sammensatte nævn foretager en ny og fuldstændig gennemgang af sagen.

Jeg har gjort Flygtningesnævnet bekendt med min opfattelse, og jeg har samtidig henstillet til nævnet at genoptage behandlingen af (B's) og hans families sag i overensstemmelse med de anførte synspunkter.

Jeg har udbedt mig underretning om, hvad der videre sker i sagen.«

I skrivelse af 5. november 1987 meddelte Flygtningesnævnet mig, at sagen ville blive drøftet i nævnets koordinationsudvalg, og i tilslutning hertil meddelte nævnet mig i skrivelse af 7. januar 1988, at nævnet havde besluttet at genoptage sagen.

Jeg meddelte herefter nævnet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.